

Visoki predstavnik smijenio najviše rukovodioce Elektroprivrede RS i donio Zakon o ministarskim i vladinim imenovanjima

Visoki predstavnik, Paddy Ashdown, u srijedu je smijenio najviše zvaničnike iz rukovodstva Elektroprivrede RS, koje je ozbiljno kritikovano u izvještaju specijalnog revizora objavljenom ove sedmice. Visoki predstavnik također je donio Odluku o proglašenju Zakona o ministarskim i vladinim imenovanjima, čiji je cilj da spriječi imenovanja i smjene članova odbora javnih preduzeća iz političkih razloga.

Visoki predstavnik je smijenio generalnog direktora Svetozara Aćimovića i člana Upravnog odbora Boška Lemeza sa njihovih pozicija u Elektroprivredi RS. U izvještaju specijalnog revizora o poslovanju Elektroprivrede RS utvrđeno je da ovo preduzeće godišnje gubi 166 miliona KM potencijalne zarade zbog lošeg rukovođenja, sukoba interesa, krađe i nemara – odnosno gotovo pola miliona KM dnevno.

U svom obraćanju na konferenciji za štampu, na kojoj su mu se pridružili šef Misije OSCE-a Robert Beecroft, ambasador SAD Clifford Bond, šef Misije Svjetske banke u BiH Joe Ingram, prvi zamjenik visokog predstavnika Donald Hays, te Arthur Runge Metzger, šef Odjela za operacije Delegacije Evropske komisije u BiH, visoki predstavnik je kazao da se gosp. Aćimović "nalazio na čelu okruženja u kome je došlo do grubih greški u rukovođenju, nemara a vjerovatno i kriminala," te da nije spriječio zloupotrebe u Elektroprivredi RS.

Gosp. Lemez je smijenjen zato što kao Ministar za energetiku

RS u periodu od dvije godine (2001. i 2002.) koji je obrađen u izvještaju Specijalnog revizora nije vršio svoju ministarsku nadležnost i spriječio zloupotrebe koje su otkrivene u ovom izvještaju. Također, u skladu sa Zakonom o sukobu interesa, gosp. Lemezu, kao bivšem ministru, u periodu od godinu dana nakon odlaska sa funkcije bilo je zabranjeno da obavlja dužnost u nekoj javnoj korporaciji.

“Bosna i Hercegovina ne može više biti u situaciji u kojoj se jedna od njenih najvećih javnih korporacija na ovaj način zloupotrebljava, i u kojoj njene građane sistematski pljačkaju oni koji treba da im stoje na usluzi,” rekao je visoki predstavnik.

Visoki predstavnik je rekao da je cilj njegove Odluke o proglašenju Zakona o ministarskim i vladinim imenovanjima da osigura da se buduća imenovanja u okviru Elektroprivrede RS – kao i drugih javnih korporacija u cijeloj BiH – vrše u skladu sa procedurom koja će biti transparentnija i odgovornija.

“Zakon ustanovljava kodeks ponašanja koji predstavlja regulatorni okvir za sva ona imenovanja na pozicije u javnim organima koja ne spadaju u djelokrug Zakona o državnoj službi,” rekao je visoki predstavnik. “Zloupotrebe koje su tako jasno razotkrivene u izvještaju specijalnog revizora o poslovanju Elektroprivrede RS moguće je u većoj ili manjoj mjeri uočiti u svim velikim javnim korporacijama u BiH. Te zloupotrebe su objašnjenje zašto se restrukturiranje ‘strateških preduzeća’ u BiH odlaže. Potpuno je neprihvatljivo da građani BiH plaćaju cijenu toga, u smislu loših usluga, visokih cijena, gubitka javnih prihoda, te činjenice da milioni KM završavaju u rukama kriminalaca.”

Ovaj zakon utvrđuje principe koji se moraju poštovati pri imenovanjima na pozicije u javnim preduzećima. Ti principi su kvalificiranost; neovisna kontrola; jednake mogućnosti za sve; poštovanje propisa; javnost i transparentnost; proporcionalna zastupljenost; te odgovornost relevantnih ministarstava.

Visoki predstavnik također je pozvao organe vlasti RS da poduzmu mjere u vezi sa evidentnim zloupotrebama koje su otkrivene u Elektroprivredi RS tako što će

- smijeniti postojeći upravni i nadzorni odbor te imenovati nove odbore na potpuno transparentan način;
- zabraniti sve nove tendere i projekte izgradnje do uspostave novih odbora, te obustaviti sve sumnjive projekte, a među njima svakako tunel Fatničko polje i branu Buk Bijela; te
- formirati radnu grupu u koju će biti uključeni svi relevantni organi za provođenje zakona a čiji će cilj biti provođenje koordinirane istrage o mogućim kriminalnim aktivnostima.

“Naše mjere nisu usmjerene protiv Republike Srpske nego protiv onih koji iskorištavaju građane Republike Srpske,” rekao je visoki predstavnik. On je rekao da će izvještaji specijalnog revizora o poslovanju Elektroprivrede Mostar i Elektroprivrede Sarajevo biti objavljeni u sljedećih nekoliko sedmica.